

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Martina Lachmanna a JUDr. Jaromíra Klepše v právní věci

žalobkyně: **Tukový průmysl Praha, a.s.**
sídlem Koubova 79, Praha 9
zastoupena správcem závodu Mgr. Michalem Šimkům, advokátem
sídlem Šítkova 233/1, Praha 1

proti

žalovanému: **Celní úřad pro hlavní město Prahu**
sídlem Washingtonova 1623/7, Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2016, č. j. 2815-3/2016-510000-11,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. V civilním exekučním řízení byl vydán exekuční příkaz na prodej závodu žalobkyně (před rekodifikací soukromého práva byl pro *obchodní závod* používán pojem *podnik*; soud pro přehlednost v celém rozsudku užívá pojem *závod*, s výjimkou citací právních předpisů, které v některých případech používají pojem *podnik*; oba pojmy jsou však zaměnitelné), přičemž správcem závodu byl jmenován Mgr. Michal Šimků, advokát, který je podle § 338k odst. 6 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, (dále jen „o. s. ř.“) oprávněn žalobkyni i bez jejího souhlasu zastupovat ve všech řízeních, která se týkají závodu. Po vydání civilního exekučního příkazu na prodej závodu žalovaný vydal daňový exekuční příkaz na přikázání pohledávky z účtu poskytovatele platebních služeb, Československé obchodní banky, č. 252121714/0300, který byl správcem závodu zřízen podle § 338k odst. 1 o. s. ř. V návaznosti na daňový exekuční příkaz došlo k zablokování prostředků na účtu v souladu s § 190 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, (dále jen „daňový řád“). Nyní napadeným rozhodnutím žalovaného byl zamítnut návrh žalobkyně na zastavení daňové exekuce.

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný konstatoval, že daňová exekuce byla nařízena k vymození daňové pohledávky vyplývající z pravomocného rozhodnutí Celního úřadu Praha D1 ze dne 10. 4. 2009, č. j. 4129-6/09-176800-021, jímž byla žalobkyni vyměřena daň jako daňovému ručiteli společnosti Tukový průmysl s.r.o. S ohledem na skutečnost, že exekuční titul i daňový dluh hlavního dlužníka byly předmětem soudních řízení, žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 4. 2014 daňovou exekuci odložil. Tím ovšem podle § 181 odst. 1 daňového řádu účinky již provedených exekučních úkonů zůstaly zachovány, a tedy prostředky na předmětném bankovním účtu i nadále zůstaly blokovány.

3. Žalovaný dospěl k závěru, že důvody pro zastavení exekuce nejsou dány. Uvedl, že podle § 338zn odst. 2 o. s. ř. sice nelze majetek, který je součástí závodu postiženého exekučním příkazem, samostatně zpeněžit v rámci jiného výkonu rozhodnutí, uvedené ustanovení však výslovně stanoví výjimku pro pohledávky z účtu u peněžního ústavu. Uvedenou úpravu přebírá i § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, (dále jen „zákon č. 119/2001 Sb.“). Ke skutečnému konfliktu výkonů rozhodnutí ve smyslu § 1 zákona č. 119/2001 Sb. nedošlo, neboť pohledávka vůči bankovnímu účtu není předmětem exekuce prodejem závodu, a to právě na základě § 338zn odst. 2 o. s. ř. a § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. Daňová exekuce je tedy vedena v souladu se zákonem.

III. Žaloba

4. Žalobkyně v žalobě uvedla, že postižený účet byl založen správcem závodu podle § 338k odst. 1 o. s. ř. Nejedná se o účet žalobkyně, ale o účet odlišného procesního subjektu, kterým je správce závodu.

5. Dále žalobkyně měla za to, že daňovou exekuci bylo namístě zastavit právě pro kolizi s civilní exekucí prodejem závodu. Podle § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. nelze nařízené exekuce na majetek, který je součástí závodu, provést. Výjimka pro postižení pohledávek z bankovních účtů v uvedeném ustanovení obsažena není. V každém případě platí, že pokud by jinou exekucí bylo možné postihnout prostředky na účtu zřízeném správcem závodu podle § 338k odst. 1 o. s. ř., byl by smysl zřízení tohoto účtu vyprázdněn a exekuce prodejem závodu, která probíhá právě prostřednictvím tohoto účtu, by byla fakticky neproveditelná.

IV. Vyjádření žalovaného, replika žalobkyně a další vývoj řízení před soudem

6. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu odmítl. Upozornil na nejasnost v osobě žalobce. Pokud by jím byl správce závodu, byla by žaloba nepřipustná, neboť směřuje proti rozhodnutí, kterým nemohla být zkrácena práva správce závodu.

7. Alternativně žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Konstatoval, že pohledávky k bankovnímu účtu jsou bezpochyby ve vlastnictví žalobkyně, nikoliv přímo správce závodu. Dále pak shrnul své právní hodnocení věci uvedené již v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

8. Žalobkyně na vyjádření žalovaného reagovala replikou, v níž zopakovala svou předchozí argumentaci. Zdůraznila, že blokace prostředků na bankovním účtu brání provedení exekuce prodejem závodu.

9. Následně soud žalobkyni usnesením ze dne 13. 1. 2020, č. j. 10 Af 26/2016 - 51, vyzval k odstranění vady žaloby spočívající v nejasnosti, zda je žalobkyní společnost Tukový průmysl Praha, a.s., nebo správce závodu Mgr. Michal Šimků. V odůvodnění tohoto usnesení soud vyložil svůj předběžný právní názor, dle něž správce závodu není aktivně legitimován k podání žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zastavení exekuce; společnost Tukový průmysl Praha, a.s. k podání takové žaloby dle předběžného názoru soudu aktivně legitimována byla, avšak nemohla by uplatnit žalobní bod spočívající v tom, že práva k bankovnímu účtu má správce závodu, neboť tato otázka se nedotýká její právní sféry.

10. Přípisem ze dne 28. 1. 2020 bylo vyjasněno, že žalobkyní je společnost Tukový průmysl Praha, a.s., přičemž správce závodu žalobu podal jako její zástupce podle § 338k odst. 6 o. s. ř. Dále žalobkyně modifikovala tvrzení uvedené v žalobě, neboť uvedla, že práva k bankovnímu účtu náleží jí a správce závodu prostředky na tomto účtu pouze spravuje v rámci exekuční správy závodu.

11. K věci se následně opětovně vyjádřil žalovaný přípisem ze dne 19. 2. 2020, v němž uvedl, že rozhodnutí o odvolání, na jehož základě nabyl exekuční titul právní moci, bylo v roce 2019 zrušeno soudem. Žalovaný má v úmyslu v dohledné době exekuční titul zrušit, a v návaznosti na to i zastavit daňovou exekuci. I přes tyto skutečnosti žalovaný uvedl, že trvá na svých předchozích tvrzeních, a navrhuje odmítnutí, případně zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

13. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť žalobkyně s tímto postupem po poučení soudem nevyslovila nesouhlas a žalovaný s ním výslovně souhlasil ve svém vyjádření ze dne 19. 2. 2020.

14. Žaloba není důvodná.

V. a. Procesní otázky

15. Před posouzením jednotlivých žalobních bodů je třeba uvést, že původní nejasnost ohledně toho, kdo je žalobcem, byla podatelem žaloby vyjasněna tak, že žalobkyní je společnost Tukový průmysl Praha, a.s. Jelikož žaloba směřuje proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu žalobkyně na zamítnutí exekuce, kterým nepochybně bylo zasaženo do její právní sféry ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., jedná se o žalobu přípustnou.

16. Soud má za to, že žalovaný postupoval správně, když poněkud neurčité podání správce závodu ze dne 14. 9. 2015 vyhodnotil jako návrh žalobkyně na zastavení exekuce. Případný návrh správce závodu na vyloučení majetku z daňové exekuce, který by vzhledem k uplatňované argumentaci také mohl přicházet v úvahu, by byl zjevně opožděný z důvodu uplynutí lhůty podle § 179 odst. 4 daňového řádu. Návrh na zastavení exekuce tedy představoval jedinou možnost, jak podání podle jeho obsahu posoudit.

17. Žalovanému lze vytknout, že v záhlaví napadeného rozhodnutí neuvedl zcela jednoznačně, zda rozhoduje o žádosti správce závodu, nebo žalobkyně. Ze skutečnosti, že k podání návrhu na zastavení exekuce je podle § 181 odst. 2 daňového řádu oprávněn jen příjemce exekučního příkazu, jímž byla žalobkyně, a nikoliv správce závodu, však vyplývá, že žalovaný za navrhovatele nemohl považovat nikoho jiného než žalobkyni zastoupenou správcem závodu podle § 338k odst. 6 o. s. ř., dle nějž *„[v]e sporech a v jiných řízeních, v nichž je povinný účastníkem a které se týkají závodu, je správce oprávněn povinného zastupovat i bez jeho souhlasu“* (toto ustanovení správce závodu opravňuje též k zastupování žalobkyně v řízení před soudem). Bylo by přepjatým formalizmem posoudit nejasnost označení navrhovatele v záhlaví napadeného rozhodnutí jako vadu řízení, která mohla způsobit nezákonnost rozhodnutí. I kdyby se však o takovou vadu jednalo, rozhodně by soudu nebránila v posouzení uplatněných žalobních bodů, a tedy by nebylo namístě na jejím základě napadené rozhodnutí rušit z úřední povinnosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2003, č. j. 2 Azs 23/2003 - 39, č. 272/2004 Sb. NSS).

18. Jak soud žalobkyni upozornil již ve svém usnesení ze dne 13. 1. 2020, žalobní bod spočívající v tvrzení, že majitelem bankovního účtu je správce závodu, není přípustný,

neboť jím není tvrzeno porušení práv žalobkyně ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně však sama tento žalobní bod fakticky opustila podáním ze dne 28. 1. 2020, v němž nově uvedla, že již za majitele bankovního účtu neoznačuje správce závodu, ale sebe („*Finanční prostředky na tomto účtu jsou prostředky společnosti Tukový Průmysl Praha, a.s.*“).

19. Dále je třeba konstatovat, že zrušení rozhodnutí Generálního ředitelství cel o odvolání proti exekučnímu titulu, na jehož základě byla daňová exekuce nařízena, rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2019, č. j. 9 Ca 288/2009 - 313, ani případné budoucí zrušení samotného exekučního titulu a zastavení exekuce žalovaným není pro nyní projednávanou věc podstatné. Nezákonnost exekučního titulu sice může být za určitých specifických okolností vyplývajících z judikatury Ústavního soudu důvodem k zastavení exekuce podle § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2019, č. j. 8 Afs 250/2018 - 54, č. 3952/2020 Sb. NSS), avšak takové důvody by jednak musely být žalobkyní namítány, jednak v nyní projednávané věci zjevně nejsou přítomny. Platí tedy zásada zakotvená v § 75 odst. 1 s. ř. s., že soud vychází ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době napadeného rozhodnutí. V době vydání napadeného rozhodnutí byl podkladový exekuční titul pravomocný a jeho pravděpodobné budoucí zrušení je pro posouzení žaloby nerozhodné. Nynější řízení by mohlo být dotčeno jen, pokud by žalovaný vyjádřil vůli žalobkyni uspokojit a napadené rozhodnutí zrušit podle § 62 s. ř. s. Takový úmysl však žalovaný nevyjádřil a ve vyjádření ze dne 19. 2. 2020 naopak uvedl, že na zákonnosti napadeného rozhodnutí i nadále trvá a navrhuje žalobu zamítnout. Jejím věcnému projednání tedy nic nebrání.

V. b. Zda došlo k nezákonné kolizi daňové exekuce postižením pohledávky a civilní exekuce prodejem závodu

20. Zbývá tedy posoudit jediný, byť značně komplexní, žalobní bod spočívající v tvrzení žalobkyně, že daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu zřízeného správcem podniku podle § 338k odst. 1 o. s. ř. nezákonně koliduje s civilní exekucí prodejem závodu.

21. Předně je třeba vyjasnit, že civilní exekuce prodejem závodu byla zahájena exekučním příkazem Mgr. Jiřího Nevřela, soudního exekutora Exekutorského úřadu Praha-východ, ze dne 3. 2. 2009, č. j. 054 EX 804/08 - 15. To znamená, že se jedná o exekuci prodejem, nikoliv postižením závodu. Od 1. 1. 2013, kdy nabyla účinnosti novela občanského soudního řádu č. 396/2012 Sb., je možné vymáhanou pohledávku uspokojit i z výtěžku správy závodu, avšak dle čl. II bodu 1 zákona č. 396/2012 Sb. se řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti novely dokončí podle dosavadní právní úpravy (proto také soud níže aplikuje všechna ustanovení o. s. ř., která byla změněna uvedenou novelou, ve znění před její účinností). Tento poznatek je pro nyní projednávanou věc podstatný proto, že cílem civilní exekuce prodejem závodu zahájené před 1. 1. 2013 nemůže být uspokojení oprávněného z výtěžku správy závodu podle § 338ma odst. 2 o. s. ř. v aktuálním znění, ale pouze zpeněžením závodu jako celku prostřednictvím dražby.

22. Podle § 338k odst. 1 věty třetí o. s. ř. (ve znění účinném jak před novelou č. 396/2012 Sb., tak po ní) „*může správce vyzvat dlužníky povinného, aby plnění svých peněžitých dluhů skládali na účet povinného, který za tím účelem zřídil*“. Právě to učinil správce závodu, když zřídil účet, jenž byl v nyní projednávané věci postižen daňovou exekucí. Žalobkyně tvrdila, že tento účet je již ze své povahy určen k umožnění provedení civilní exekuce prodejem závodu, a tedy by bylo popřením účelu zákona, pokud by bylo připuštěno jeho postižení v rámci jiného výkonu rozhodnutí. Pokud by žalobkyně uvedený argument uplatnila v režimu postižení závodu po novele občanského soudního řádu č. 396/2012 Sb., jednalo by se o podstatně obtížnější případ, neboť postižení účtu zřízeného podle § 338k odst. 1 o. s. ř. by skutečně mohlo zmařit možnost uspokojení vymáhané pohledávky z výtěžku správy závodu podle § 338ma odst. 2 o. s. ř. V kontextu exekuce prodejem závodu dle znění občanského řádu před novelou č. 396/2012 Sb. však argumentace žalobkyně obstát nemůže.

23. Závodem se podle § 502 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, (dále jen „o. z.“) rozumí „*organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti*“. Jak uvedl Nejvyšší soud v usnesení ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. 26 Cdo 1541/2014, práva k prostředkům na účtu zřízeném podle § 338k odst. 1 o. s. ř. před novelou č. 396/2012 Sb. jsou součástí závodu stejně jako práva k jakémukoliv jinému účtu. Je-li totiž jediným účelem exekuce prodej závodu jako celku, neexistuje žádný zájem na odstínění práv k účtu zřízenému správcem závodu od zbytku závodu. Jiná situace by mohla nastat při exekuci postižením závodu po novele č. 396/2012 Sb., avšak touto otázkou se nezabýval Nejvyšší soud v uvedeném rozsudku a nemusí se jí nyní zabývat ani městský soud, neboť to projednávaná věc nevyžaduje.

24. K účtu zřízenému podle § 338k odst. 1 o. s. ř. je tedy třeba přistupovat stejně, jako by se jednalo o jakýkoliv jiný bankovní účet, který je součástí závodu. Žalovaný své rozhodnutí založil na tezi, že účet u peněžního ústavu pro účely exekuce vůbec není součástí závodu, a tedy se civilní a daňová exekuce vůbec nestřetávají ve smyslu § 1 zákona č. 119/2001 Sb., neboť nedochází k postižení téže věci. Přitom se žalovaný opřel o ustanovení § 338zn odst. 2 o. s. ř., dle něž „*se výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí patřících k podniku nebo příkázáním k podniku patřících jiných pohledávek než z účtu u peněžního ústavu, který byl nařízen až po nařízení výkonu rozhodnutí postižením podniku, neprovede*“. Této argumentaci však nelze přisvědčit.

25. Závod ve smyslu § 502 o. z. je věcí hromadnou, tedy „*zvláštním předmětem právních vztahů, odlišným od věci v právním smyslu a založeným na fikci, v jejímž důsledku se na určitý kvalifikovaný soubor věcí v právním smyslu nahlíží tak, jako by šlo o jednu věc; účelem této právní konstrukce je zjednodušení právního styku. Každá z věcí, z nichž sestává hromadná věc, si přitom zachovává způsobilost být samostatným předmětem právních vztahů.*“ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2016, sp. zn. 32 Cdo 3051/2014) To znamená, že týká-li se civilní exekuce závodu, a souběžná daňová exekuce se týká jednotlivé věci, jež je závodu součástí, nastává kolize výkonů rozhodnutí podle § 1 zákona č. 119/2001 Sb., tedy případ,

kdy jsou „*exekucemi nařízenými soudem, správcem daně nebo orgánem veřejné správy souběžně postiženy tytéž věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty*“.

26. Ustanovení § 338zn odst. 2 o. s. ř. na tomto závěru nic nemění. Nejedná se totiž o hmotněprávní normu, která by modifikovala definici závodu jako hromadné věci, nýbrž pouze o ustanovení procesního práva, jímž se stanoví, že se neprovede výkon rozhodnutí, který byl nařízen po nařízení výkonu rozhodnutí prodejem závodu a týká se jeho součástí, s výjimkou účtu u peněžního ústavu. Lze-li z tohoto ustanovení na něco usuzovat o definici závodu, pak právě na závěr, že účet u peněžního ústavu součástí závodu být může. Jinak by totiž nebylo třeba pro účty u peněžních ústavů stanovovat výjimku z pravidla, že se neprovedou později nařízené výkony rozhodnutí týkající se součástí závodu.

27. Dále se mezi účastníky vede spor o to, zda má být na věc aplikováno ustanovení § 338zn odst. 2 o. s. ř. a § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. Tato ustanovení stanoví, že je-li nařízen výkon rozhodnutí prodejem závodu, později nařízený výkon rozhodnutí týkající se věci náležející k závodu, *se neprovede*. Předtím, než soud posoudí aplikaci těchto ustanovení na nyní projednávanou věc, je třeba uvést, že napadeným rozhodnutím žalovaného byl zamítnut návrh na zastavení exekuce. Ani kdyby na věc dopadal zákaz provedení exekuce podle § 338zn odst. 2 o. s. ř. nebo podle § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb., nejednalo by se o důvod k zastavení exekuce podle § 181 odst. 2 daňového řádu.

28. Uvedená ustanovení totiž nezakazují nařízení exekuce, a tedy nemohou být ani důvodem pro její zastavení. Vyplývá z nich jen tolik, že za splnění stanovených podmínek se později nařízený výkon rozhodnutí neprovede. Provedením daňové exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb se podle § 190 odst. 1 daňového řádu rozumí až odepsání peněžních prostředků dlužníka z jeho účtu. Předtím, než je exekuce provedena, jsou prostředky na účtu pouze blokovány podle § 190 odst. 2 daňového řádu, avšak tento účinek exekučního příkazu ještě nepředstavuje provedení exekuce.

29. Správnost uvedeného výkladu lze ilustrovat na analogických závěrech Nejvyššího soudu v rozhodnutích ze dne 29. 11. 2005, sp. zn. 29 Odo 393/2005, a ze dne 31. 7. 2019, sp. zn. 29 Cdo 533/2017. V obou těchto rozhodnutích Nejvyšší soud řešil zákaz provedení pozdějšího výkonu rozhodnutí podle § 338zn odst. 2 o. s. ř. a § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. V usnesení sp. zn. 29 Odo 393/2005 dospěl k závěru, že koliduje-li předchozí výkon rozhodnutí prodejem závodu s pozdějším výkonem rozhodnutí postižením podílu v obchodní korporaci, nelze pozdější výkon rozhodnutí provést, dokud probíhá výkon rozhodnutí prodejem závodu. Pokud je závod prodán, zanikne tím bez dalšího podíl dlužníka v obchodní korporaci, který je součástí závodu; je-li naopak výkon rozhodnutí prodejem závodu zastaven, může být následně proveden výkon rozhodnutí postižením obchodního podílu. Obdobně v rozsudku sp. zn. 29 Cdo 533/2017 Nejvyšší soud při řešení kolize výkonu rozhodnutí prodejem závodu a prodejem nemovitostí dospěl k závěru, že námitka aplikace § 338zn odst. 2 o. s. ř. by byla přípustná v oprávněm prostředku proti rozhodnutí o příklepu při dražbě nemovitosti, a tedy nikoliv jako důvod zastavení exekuce.

30. Z uvedených závěrů Nejvyššího soudu vyplývá, že ani zákaz provedení výkonu rozhodnutí podle § 338zn odst. 2 o. s. ř. nebo podle § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. nepředstavuje překážku nařízení takového výkonu rozhodnutí, a tedy ani důvod zastavení exekuce. Zákaz provedení exekuce může být jen důvodem pro její odklad podle § 181 odst. 1 daňového řádu. V nyní projednávané věci však byla exekuce beztak odložena z jiného důvodu. Pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, jímž byl zamítnut návrh na zastavení exekuce, je tedy případný zákaz provedení exekuce vyplývající z uvedených ustanovení o. s. ř. a zákona č. 119/2001 Sb. zcela nerozhodný.

31. Pro úplnost a z důvodu vyloučení případných dalších sporů mezi účastníky řízení však soud konstatuje, že zákaz provedení exekuce podle § 338zn odst. 2 o. s. ř. ani § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. na nyní projednávanou věc nedopadal.

32. Aplikace samotného ustanovení § 338zn odst. 2 o. s. ř. na nyní projednávanou věc je jednoznačná. Nyní posuzovaná daňová exekuce byla podle § 178 odst. 1 daňového řádu nařízena vydáním exekučního příkazu dne 22. 4. 2014, tedy až po nařízení civilní exekuce prodejem závodu, k němuž došlo podle § 47 odst. 2 věty první zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu, vydáním exekučního příkazu dne 3. 2. 2009. Otázka, zda § 338zn odst. 2 o. s. ř. brání provedení daňové exekuce, tedy závisí na posouzení, jestli je touto exekucí postižena pohledávka z účtu u peněžního ústavu, kterou provést lze i po nařízení výkonu rozhodnutí prodejem závodu.

33. Jak dovodil Nejvyšší soud ve výše uvedeném rozsudku sp. zn. 26 Cdo 1541/2014, práva k účtu zřízenému správcem závodu podle § 338k odst. 1 o. s. ř. jsou postavena naroveň právům ke kterémukoliv jinému účtu u peněžního ústavu, který je součástí závodu. Pokud tedy § 338zn odst. 2 o. s. ř. stanoví, že pozdější výkony rozhodnutí týkající se součástí závodu se neprovedou *s výjimkou postižení pohledávky z účtu u peněžního ústavu*, nyní posuzovaná daňová exekuce tímto ustanovením dotčena nebyla.

34. Zbývá tedy obrátit se k ustanovení § 16 zákona č. 119/2001 Sb., které taktéž stanovuje pravidla pro kolizi výkonu rozhodnutí prodejem závodu a jiných výkonů rozhodnutí týkajících se součástí závodu. Mezi účastníky je však spor o to, které znění tohoto ustanovení má být na věc aplikováno. Žalovaný v napadeném rozhodnutí citoval § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. ve znění do 31. 10. 2009, dle něžž *„[e]xekuce, kterými byly postiženy movité věci, nemovitosti a jiné pohledávky než z účtu u peněžního ústavu patřící k podniku, nařízené po nařízení výkonu rozhodnutí prodejem podniku soudem nebo po vydání exekučního příkazu o prodeji podniku soudním exekutorem nelze až do skončení řízení před soudem nebo soudním exekutorem provést“*. Toto ustanovení skutečně pouze přebíralo pravidlo stanovené již v § 338zn odst. 2 o. s. ř., a jeho aplikace by tedy byla totožná.

35. Žalobkyně však odkazovala na znění § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. ve znění od 1. 11. 2009, dle něžž *„[e]xekuce, kterými byly postiženy věci, práva a jiné majetkové hodnoty patřící k podniku, nařízené po dni uvedeném v § 16a odst. 2 nelze až do skončení řízení před soudem nebo soudním exekutorem provést“*. Toto ustanovení se již týká všech věcí patřících

k závodu a nestanoví výjimku pro postižení pohledávky z účtu u peněžního ústavu. Jeho aplikace na nyní projednávanou věc by tedy byla odlišná, než aplikace § 338zn odst. 2 o. s. ř.

36. Uvedená novela § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. byla provedena částí druhou zákona č. 286/2009 Sb., která neobsahuje žádná přechodná ustanovení. Je tedy třeba vyjít z pravidla nepravé retroaktivity (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2008, č. j. 1 Afs 87/2008 - 46). Nepravá retroaktivita spočívá v tom, že se na dříve vzniklé právní vztahy od okamžiku své účinnosti aplikuje nová právní úprava. Takový postup je nepřijatelný pouze v případě, kdy je zasaženo do hmotných práv jednotlivce nabytých v dobré víře na základě předchozí právní úpravy (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2004, č. j. 5 Afs 28/2003 - 69, č. 438/2005 Sb. NSS, a ze dne 12. 7. 2007, č. j. 9 Afs 25/2007 - 95, č. 2037/2010 Sb. NSS). Ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. je však ustanovením procesního práva, jímž do hmotných práv jednotlivců není nijak zasaženo. Žalovaný rozhodoval o zastavení exekuce v době účinnosti novelizovaného § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb., a po novele ostatně byla daňová exekuce i nařízena. Neexistuje tedy žádný důvod, proč na věc dané ustanovení aplikovat ve znění před novelou.

37. Ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. po novele zapovídá provedení jakéhokoliv výkonu rozhodnutí týkajícího se součástí závodu, tedy i pohledávky k účtu u peněžního ústavu. Pořadí jednotlivých výkonů rozhodnutí však nevychází z data nařízení výkonu rozhodnutí prodejem závodu, nýbrž z pravidel stanovených v § 16a odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. V nyní projednávané věci je tedy rozhodující den, kdy byl rejstříkovému soudu, v němž je žalobkyně zapsána, doručen exekuční příkaz vydaný soudním exekutorem. Z veřejně dostupného obchodního rejstříku vyplývá, že Městskému soudu v Praze jako rejstříkovému soudu žalobkyně byl exekuční příkaz soudního exekutora ze dne 3. 2. 2009 doručen až dne 4. 9. 2019. Pro daňovou exekuci příkázáním pohledávky z účtu je ale naopak podle § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. rozhodné datum jejího nařízení („*[e]xekuce ... nařízené po dni uvedeném v § 16a odst. 2 nelze až do skončení řízení ... provést*“), tedy den 22. 4. 2014. To znamená, že pro účely § 16 odst. 2 zákona č. 119/2001 Sb. daňová exekuce předcházela civilní exekuci, a proto nemohlo být její provedení tímto ustanovením zapovězeno.

38. Pokud by tedy daňová exekuce nebyla odložena z jiného důvodu, jímž bylo vyčkávání na soudní rozhodnutí týkající se exekučního titulu, nebránila by jejímu provedení civilní exekuce nařízená exekučním příkazem ze dne 3. 2. 2009. Jak ovšem bylo vyloženo výše, pro posouzení důvodů zastavení exekuce je případný zákaz jejího provedení beztak nepodstatný.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

39. Jelikož žádný z uplatněných žalobních bodů nebyl důvodný, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

40. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něžž má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů ten účastník, který měl ve věci úspěch. Žalobkyně v nyní projednávané věci úspěch neměla a žalované žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly; proto právo na náhradu nákladů nemá ani jeden z nich.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. března 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu